

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 3. marraskuuta 2023
(OR. en)

14242/23

LIMITE

SPORT 37
GENDER 190

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmiksi ”Naiset ja tasa-arvo urheilun alalla” – Hyväksyminen

Valtuuskunnille toimitetaan ohessa urheilutyöryhmän valmisteleva edellä mainittua aihetta koskeva ehdotus päätelmiksi. Kaikki valtuuskunnat voivat hyväksyä tekstin.

Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään vahvistamaan valtuuskuntien saavuttama yhteisymmärrys liitteenä olevasta tekstistä ja toimittamaan teksti 23.–24. marraskuuta 2023 kokoontuvalle neuvostolle (koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto) hyväksyttäväksi ja sen jälkeen julkaistavaksi Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Ehdotus neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmiksi ”Naiset ja tasa-arvo urheilun alalla”

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO JA NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEET
JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT, jotka

PALAUTTAVAT MIELEEN SEURAAVAA:

1. Kuten Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa todetaan, unionin perustana olevat arvot ovat ”jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo”, ja kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 8 artiklassa todetaan, Euroopan unioni pyrkii kaikissa toimissaan ”poistamaan eriarvoisuutta miesten ja naisten välillä sekä edistämään miesten ja naisten välistä tasa-arvoa” sekä kuten SEUT 19 artiklassa todetaan ”toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sukupuoleen, rotuun, etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän torjumiseksi”.
2. Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklan mukaan ”kielletään kaikenlainen syrjintä, joka perustuu sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautuneisuuteen”. Lisäksi Euroopan unionin perusoikeuskirjan 23 artiklan mukaan ”naisten ja miesten välinen tasa-arvo on varmistettava kaikilla aloilla”.
3. Sukupuolten tasa-arvosta urheilussa annetuissa neuvoston päätelmissä¹ kehoitetaan jäsenvaltioita kehittämään tiiviissä yhteistyössä urheiluliikkeen kanssa sukupuolten tasa-arvoa urheilussa² koskevia yleisiä sopimuksia tai strategioita.

¹ Neuvoston päätelmät, annettu 21. toukokuuta 2014, sukupuolten tasa-arvosta urheilussa, EUVL C 183, 14.6.2014, s. 39.

² Näissä päätelmissä termillä ’urheilu’ viitataan sen laajimpaan mahdolliseen merkitykseen, joka kattaa myös liikunnan.

4. Urheilun eurooppalaisen mallin keskeisistä piirteistä annetussa neuvoston päätöslauselmassa todetaan, että urheilualan järjestäytyminen Euroopassa perustuu arvoihin, kuten sukupuolten tasa-arvoon³.
5. Euroopan neuvoston tarkistettu eurooppalainen urheilun peruskirja⁴ osallistaa sidosryhmät ihmisoikeuksien puolustamiseen ja edistää sukupuolten tasa-arvoa urheilussa ja urheilun avulla, erityisesti toteuttamalla sukupuolten valtavirtaistamisstrategiaa urheilussa.
6. Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisesta urheilussa annetulla Euroopan neuvoston ministerikomitean suosituksella jäsenvaltioille (CM/Rec (2015)2) tuetaan sellaisten politiikkojen edistämistä, joilla pyritään varmistamaan sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen urheilun kaikilla aloilla ja tasoilla.
7. Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelmasta⁵ annetussa neuvoston päätöslauselmassa sukupuolten tasa-arvo määritetään keskeiseksi aiheeksi urheilun integriteetin ja arvojen suojelemisen painopistealalla.
8. Euroopan komissio hyväksyi vuonna 2020 sukupuolten tasa-arvostrategian 2020–2025, jonka tavoitteena on luoda tasa-arvon unioni.

³ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma urheilun eurooppalaisen mallin keskeisistä piirteistä, EUVL C 501, 13.12.2021, s. 1.

⁴ Suositus CM/Rec(2021)5 tarkistetusta eurooppalaisesta urheilun peruskirjasta, hyväksytty Euroopan neuvoston ministerikomiteassa 13. lokakuuta 2021 ministerien sijaisten 1414. kokouksessa.

⁵ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelmasta (1. tammikuuta 2021 – 30. kesäkuuta 2024), EUVL C 419, 4.12.2020, s. 1.

9. Urheilun asemasta aktiivisen sosiaalisen osallisuuden lähteenä ja edistäjänä annetuissa neuvoston päätelmissä⁶ todetaan, että sukupuolten tasa-arvo on yksi yleisistä ensisijaisista tavoitteista, jotka tarvitsevat enemmän tukea koko Euroopan unionin alueella, myös liikunnan alalla, ja kannustetaan edistämään sukupuolten tasa-arvoa liikunnassa ja erityisesti mahdollisuuksia liikuntaan sekä edustautumista päätöksentekoeilimissä ja lisäksi aktiivisia sukupuoleen perustuvan stereotyyppittelyn vastaisia toimenpiteitä.
10. Neuvoston päätelmissä EU:n yhteisten arvojen edistämisestä urheilun avulla⁷ todetaan, että koska urheilu on yleismaailmallinen kieli, jota kaikki ymmärtävät, se voi osaltaan estää suvaitsemattomuutta ja sosiaalista syrjäytymistä, mukaan lukien sukupuolistereotypiat ja naisviha, rasismia, muukalaisvihaa ja syrjäytymistä.
11. Urheilualan innovoinnista annetuissa neuvoston päätelmissä⁸ todetaan, että urheilujärjestöt voivat innovatiivisten teknologisten ja digitaalisten kommunikointi- ja lähetyksen menetelmien sekä virallisen ja arkioppimisen avulla lisätä tietoisuutta muun muassa sukupuolistereotypioista, naisvihasta, homofobiasta, häirinnästä, hyväksikäytöstä ja väkivallasta, myös seksuaalisesta väkivallasta ja kaikenlaisesta syrjinnästä, ja torjua niitä.
12. Vuoden 2022 sukupuolten tasa-arvoa liikunnassa ja urheilussa käsittelevä korkean tason työryhmä⁹ esitti Euroopan komissiolle, jäsenvaltioille, kansallisille ja kansainvälisille urheiluelimille ja ruohonjuuritason järjestöille toimintasuunnitelman ja suosituksia sukupuolijakauman tasapainottamiseksi urheilussa. Niissä painotettiin kuutta keskeistä osallistamista koskevaa temaattista painopistettä (osallistaminen, valmennus ja toimihenkilönä toimiminen, johtajuus, liikunnan ja urheilun yhteiskunnalliset ja taloudelliset näkökohdat, näkyvyys tiedotusvälineissä ja sukupuoleen perustuva väkivalta).

⁶ Neuvoston päätelmät, annettu 18. marraskuuta 2010, urheilun asemasta aktiivisen sosiaalisen osallisuuden lähteenä ja edistäjänä, EUVL C 326, 3.12.2010, s. 5.

⁷ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät EU:n yhteisten arvojen edistämisestä urheilun avulla, EUVL C 196, 8.6.2018, s. 23.

⁸ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät urheilualan innovoinnista, EUVL C 212, 4.6.2021, s. 2.

⁹ Euroopan komissio, Sukupuolten tasa-arvon parantaminen liikunnassa ja urheilussa: sukupuolten tasa-arvoa liikunnassa ja urheilussa käsittelevän korkean tason työryhmän suosituksia ja toimintasuunnitelma, 2022.

TOTEAVAT SEURAAVAA:

13. Saavutetusta edistyksestä huolimatta ja jäsenvaltioiden erilaiset tilanteet huomioiden naiset osallistuvat urheiluun ja liikuntaan edelleen miehiä vähemmän¹⁰. Tämä johtuu käytännön, henkilökohtaisista, sosiokulttuurisista ja rakenteellisista esteistä, jotka vaikuttavat kielteisesti naisten lukumäärään valmennus-, toimihenkilö-, ja johtotehtävissä.
14. Naiset kohtaavat urheilu- ja liikunta-alan työmarkkinoilla edelleen esteitä, jotka liittyvät esimerkiksi yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin, sukupuolten palkkatasa-arvoon, edustukseen päätöksentekotehtävissä, sukupuolistereotypioihin ja yhdenvertaiseen kiitoksen ja tunnustuksen saamiseen työstään.
15. Eri urheilulajien ja jäsenvaltioiden välillä on huomattavia eroja, ja naisten yhdenvertaisissa mahdollisuuksissa ja osallistumisessa, edustuksessa johto- ja päätöksentekotehtävissä ja näkyvyydessä on urheilualalla puutteita, mikä ylläpitää usein syrjintää ja eriarvoisuutta¹¹.
16. Hyväksikäyttö, seksuaalinen häirintä ja naisiin ja tyttöihin kohdistuva väkivalta, myös digitaalisessa ympäristössä, sekä sukupuolistereotypiat ja seksismi ovat edelleen merkittäviä huolenaiheita urheilualalla.
17. Sukupuoleen perustuva syrjintä voi johtaa erityisesti naisten tai haavoittuvassa ja syrjäytyneessä asemassa olevien henkilöiden syrjäytymiseen urheilusta.
18. Urheilua koskeva uutisointi keskittyy usein miesten urheiluun, ja naisten urheilu saa yleisesti ottaen vähemmän näkyvyyttä tiedotusvälineissä ja verkossa kuin miesten urheilu. Naisurheilijoiden kohtelu perustuu usein sukupuolistereotypioihin tai on seksualisoitunutta ja seksististä.
19. Urheilu tarjoaa merkittävät mahdollisuudet tasa-arvon edistämiseen omaehtoisen voimaantumisen, tietoisuuden lisäämisen ja vallalla olevien sukupuolistereotypioiden torjumisen avulla aktiivisen osallistumisen kautta.

¹⁰ Syyskuussa 2022 julkaistun viidennen urheilua ja liikuntaa käsittelevän eurobarometrin mukaan.

¹¹ Euroopan tasa-arvoinstituutin (EIGE) tiedot osoittavat, että vain noin yksi viidesosa urheilujärjestöjen ylimpien päätöksentekaelinten jäsenistä on naisia.

PANEVAT MERKILLE SEURAAVAA:

20. Eurooppalainen yhteenkuuluvuuden tunne ja Euroopan vauraus tulevaisuudessa riippuvat yhteiskuntien kyvystä aktiivisesti ehkäistä ja torjua sukupuoleen perustavaa syrjintää.
21. Urheilulla on tärkeä rooli EU:n väestön elämässä, ja urheilutoiminnalla on merkittävä sosiaalinen, kasvatuksellinen, taloudellinen, kulttuurinen ja yhtenäistävä vaikutus niin Euroopan unionin yhteiskuntaan kuin sen strategiaan tavoitteisiin ja sosiaalisiin arvoihin.
22. Urheilumahdollisuuksien ja urheiluun osallistumisen hyödyt yksilölle, esimerkiksi henkilökohtaisen kehityksen, identiteettikäsityksen ja kuulumisentunteen, itseluottamuksen sekä fyysisen ja henkisen hyvinvoinnin näkökulmasta, ovat selvät. Jotta ne kuitenkin voidaan saavuttaa kaikilta osin, on välttämätöntä taata osallistujille turvalliset, osallistavat ja tasa-arvoiset toimintaedellytykset ilman minkäänlaista epätasa-arvoa, syrjintää tai väkivaltaa.
23. Naisten urheilukilpailuiden tunnettuuden lisääminen ja medianäkyvyyden parantaminen voisivat vaikuttaa yleisön käsitykseen naisurheilun arvosta ja sen merkityksestä yhteiskunnassa.
24. Urheiluun tehtävät julkiset investoinnit olisi jaettava oikeudenmukaisesti naisten ja miesten kesken. Näin edistettäisiin olemassa olevan eriarvoisuuden korjaamista ja tuettaisiin urheilun kehittymistä tasa-arvoisemmaksi.

KOROSTAVAT SEURAAVAA:

25. Näiden neuvoston päätelmien soveltamisala kattaa kaikki urheilupoliittiset toimenpiteet.
26. Sukupuolten tasa-arvo on urheilupoliittinen tavoite EU:n tasolla, kuten EU:n urheilualan työsuunnitelmassa 2021–2024 vahvistettiin.
27. Sukupuolten tasa-arvoa tukevat ja edistävät toimet tehostavat näiden päätelmien liitteessä mainittujen kansainvälisten sitoumusten noudattamista.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA JA TYÖMARKKINAOSAPUOLTEN ROOLIA JA RIIPPUMATTOMUUTTA KUNNIOITTAEN

28. Pyrkimään sen varmistamiseen, että kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua urheiluun ja että kaikki voivat osallistua siihen täysimääräisesti kaikilla tasoilla ja kaikissa tehtävissä ilman sukupuoleen perustuvaa syrjintää.
29. Vahvistamaan ja valtavirtaistamaan sukupuolten tasa-arvoa urheilupolitiikassa ja edistämään myönteisiä roolimalleja urheilupolitiikan ja muiden asiaan liittyvien politiikkojen avulla.
30. Kannustamaan naisia ja miehiä osallistumaan tasavertaisesti ammattilaisurheiluun parantamalla työehtoja sekä edistämällä miesten ja naisten samapalkkaisuutta ja toimia, jotka tukevat työ- ja yksityiselämän tasapainoa.

31. Kannustamaan urheilualaa lisäämään naisten osuutta johtotehtävissä sekä naisten lukumäärää urheiluhenkilöstössä ja toimihenkilötehtävissä urheilun alalla.
32. Edistämään sukupuolten tasa-arvoa, rajoittamatta kuitenkaan sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta, kehottamalla tiedotusvälineitä, erityisesti julkisen palvelun tiedotusvälineitä, lisäämään naisten urheilukilpailuiden medianäkyvyyttä ja harkitsemalla audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin 14 artiklassa annetun yhteiskunnallisesti erityisen merkittäviä tapahtumia koskevan oikeuden käyttämistä¹².
33. Kannustamaan ja tukemaan aktiivisesti urheilualaa naisiin ja tyttöihin, erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin ja syrjäytyneisiin henkilöihin, sekä alaikäisiin kohdistuvan häirinnän, seksistisen vihapuheen, seksuaalisen hyväksikäytön ja väkivallan ehkäisemisessä ja torjumisessa kaikilla tasoilla.
34. Parantamaan seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan todistajien, ilmiantajien ja uhrien suojelua.
35. Harkitsemaan sukupuolten tasa-arvoa urheilun alalla koskevien tutkimusten, selvitysten, tilastojen ja analyysien laatimisen edistämistä sekä miehiä ja naisia urheilualalla koskevien intersektionaalisten ja sukupuolen mukaan eriteltyjen, myös sukupuolistereotyyppien vaikutuksia koskevien, tietojen keräämisen edistämistä.
36. Harkitsemaan perusoikeuksien ja hyvän hallintotavan periaatteiden, myös sukupuolten tasa-arvon, noudattamisen asettamista julkisten varojen myöntämisen ehdoksi.
37. Ottamaan huomioon sukupuolten tasa-arvonäkökohdat sekä naisten ja tyttöjen erityistarpeet urheiluinfrastruktuurin rakennus- ja kunnostusprosessissa.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10. maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi), EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA TOISSIJAISUUSPERIAATTEEN
MUKAISESTI JA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA

38. Edistämään hyvien käytäntöjen, jotka koskevat sukupuolten tasa-arvoa urheilussa edistäviä toimia, säännöllistä vaihtoa esimerkiksi osallistumalla EU:n ja Euroopan neuvoston yhteiseen All In Plus -projektiin.
39. Edistämään hyvien käytäntöjen ja ohjeiden vaihtoa siitä, miten urheiluinstituutiot voisivat kehittää organisaatorakenteita ja toimenpiteitä kaikenlaisen hyväksikäytön estämiseksi kiinnittäen erityistä huomiota sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan.
40. Kannustamaan tietojenvaihtoa kaikista aloitteista ja käytännöistä, jotka voivat yleisesti ottaen lisätä naisten osallistumista urheilualalla ja torjua sukupuoleen perustuvaa syrjintää ja sukupuolistereotypioita.
41. Edistämään monitasoiseen, monen toimijan väliseen ja monialaiseen ihmisoikeusperustaiseen ja sukupuolitietoiseen lähestymistapaan perustuvaa aktiivista yhteistyötä kaikkien asianomaisten työmarkkinaosapuolten välillä sosiaalisen vuoropuhelun puitteissa ja urheiluliikkeen kanssa jäsennellyn vuoropuhelun puitteissa.

PYYTÄVÄT KOMISSIOTA

42. Harkitsemaan urheilualan huomioon ottamista tulevissa sukupuolten tasa-arvoa koskevissa strategioissa jäsenvaltioiden kansallisia toimivaltuuksia kunnioittaen.
43. Raportoimaan neuvostolle säännöllisesti urheilualan kannalta merkityksellisistä toimista, joita on toteutettu sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi.
44. Tukemaan edelleen sukupuolten tasa-arvoa urheilun alalla koskevia kansainvälisiä aloitteita, kuten tiedotustoimia, valistuskampanjoita, hyvien käytäntöjen vaihtoa, tutkimuksia, verkostoja ja hankkeita, kuten EU:n ja Euroopan neuvoston yhteistä All In Plus -projektia¹³.
45. Edistämään tutkimusta, joka käsittelee urheilualan ja -teollisuuden roolia naisten ja miesten arvojen, asenteiden, tarpeiden ja kiinnostusten muodostuksessa ja analysoi eri näkökohtia kuten yhdenvertaista pääsyä, näkyvyyttä ja osallistumista urheilun alalla.
46. Ottamaan huomioon sukupuolten tasa-arvoulottuvuuden määrittäessään edellytyksiä, joiden täytyessä urheilutapahtuma määritellään audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin 14 artiklan mukaiseksi yhteiskunnallisesti erityisen merkittäväksi tapahtumaksi.

¹³ Euroopan neuvosto, All In Plus: Promoting greater gender equality in sport, maaliskuu 2023.

KEHOTTAVAT URHEILULIIKETTÄ JA MUITA ASIAANKUULUVIA SIDOSRYHMIÄ

47. Tekemään sukupuolten tasa-arvosta urheilujärjestöjen hyvän hallintotavan kulmakiven, esimerkiksi edistämällä tasa-arvoista ja läpinäkyvää rahoitusjärjestelmää, tasavertaisia rahoitusmahdollisuuksia ja samapalkkaisuutta. Sen lisäksi, että edistetään monimuotoisuutta kaikilla tasoilla, kaikki keskeiset näkökohdat olisi analysoitava kiinnittäen erityistä huomiota intersektionaalisuuteen sekä rakenteelliseen ja institutionaaliseen syrjintään.
48. Edistämään aloitteita, joilla kannustetaan kehittämään, tekemään tunnetuksi ja parantamaan välineitä, joiden avulla valtavirtaistetaan sukupuolten tasa-arvo urheilun hyvän hallintotavan peruspilarina. Tällaisia välineitä ovat esimerkiksi sukupuolitietoinen budjetointi, sukupuolivaikutusten arviointi, tasa-arvokoulutus ja sukupuolinäkökohdat huomioon ottava arviointi.
49. Valtavirtaistamaan sukupuolten tasa-arvo kaikissa urheilustrategioissa, -politiikoissa ja -toimissa, esimerkiksi ottamalla käyttöön sisäinen strategia, jossa on mukana sukupuolten tasa-arvokoordinaattori ja sukupuolitietoinen budjetointi, sekä edistämällä sukupuolten tasa-arvoa kaikissa menettelyissä ja työntekijöiden ja vapaaehtoisten koulutuksessa.
50. Ryhtymään tarvittaviin toimiin naisten osuuden lisäämiseksi urheilujärjestöjen, -instituutioiden ja -seurojen johto-, valmennus- ja toimihenkilötehtävissä, erityisesti kannustamalla ja tukemalla naisia hakeutumaan tällaisiin tehtäviin.
51. Asettamaan urheiluhenkilöstön ja toimitsijoiden koulutukseen sukupuolten tasa-arvoista osallistumista koskevat tavoitteet, esimerkiksi tukemalla valmentamisesta ja tuomaroinnista kiinnostuneiden tyttöjen ja naisten mentorointiohjelmaa.

52. Kehittämään ja asettamaan saataville sukupuolten tasa-arvoa sekä häirinnän, vihapuheen, kaikenlaisen hyväksikäytön ja sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumista koskevia koulutus- ja ehkäisyohjelmia, luomaan viestintämekanismeja sukupuoleen perustuvan väkivallan uhrien kuulemiseksi sekä parantamaan uhrien, ilmiantajien ja todistajien suojaa.
53. Pyrkimään siihen, että eri sosioekonomisista taustoista tulevat naiset ja tytöt saadaan osallistumaan urheilutoimintaan.
54. Kokoamaan, levittämään ja tuomaan esiin sukupuolten tasa-arvoon liittyviä hyviä käytäntöjä urheilussa ja samalla edistämään ja helpottamaan kokemusten vaihtoa.
55. Varmistamaan sukupuolten tasavertainen näkyvyys sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä, mukaan lukien viestintä verkkoyhteisöissä, ja syrjimätön urheilutoiminnasta raportointi, sen kommentointi ja siitä uutisointi.
56. Huolehtimaan siitä, että urheilutoimintaan osallistuvilla naisilla ja tytöillä on käytettävissään asianmukaiset välineet ja asut turvallisen osallistumisen varmistamiseksi.
57. Varmistamaan urheiluinfrastruktuurin tasapuolinen saavutettavuus, joka perustuu kaikkien yksilöiden tarpeisiin ja vaatimuksiin, ja luomaan asianmukaiset ja turvalliset tilat tytöille ja naisille.

AIHEESEEN LIITTYVÄT TOIMINTAPOLIITTISET ASIAKIRJAT:

- Lissabonin sopimus Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta, EUVL C 306, 17.12.2007, s. 1.
- Euroopan unionin perusoikeuskirja, 2012/C 326/02.
- Neuvoston päätelmät kestävästä ja kaikille avoimesta urheiluinfrastruktuurista, EUVL C 494, 28.12.2022, s. 1.
- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma urheilun eurooppalaisen mallin keskeisistä piirteistä, EUVL C 501, 13.12.2021, s. 1.
- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelmasta (1. tammikuuta 2021 – 30. kesäkuuta 2024), EUVL C 419, 4.12.2020, s. 1.
- Neuvoston päätelmät ”Sukupuolitaso-arvoiset taloudet EU:ssa: tuleva kehitys”, 14938/19.
- Neuvoston päätelmät ”Sukupuolten palkkaerojen poistaminen: keskeiset politiikat ja toimenpiteet”, 10349/19.
- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät EU:n yhteisten arvojen edistämisestä urheilun avulla, EUVL C 196, 8.6.2018, s. 23.

- Neuvoston päätelmät, annettu 21. toukokuuta 2014, sukupuolten tasa-arvosta urheilussa, EUVL C 183, 14.6.2014, s. 39.
- Neuvoston päätelmät, annettu 18. marraskuuta 2010, urheilun asemasta aktiivisen sosiaalisen osallisuuden lähteenä ja edistäjänä, EUVL C 326, 3.12.2010, s. 5.
- Euroopan komissio, Sukupuolten tasa-arvon parantaminen liikunnassa ja urheilussa: sukupuolten tasa-arvoa liikunnassa ja urheilussa käsittelevän korkean tason työryhmän suosituksia ja toimintasuunnitelma, 2022.
- Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Tasa-arvon unioni: sukupuolten tasa-arvostrategia 2020–2025, COM/2020/152 final.
- Euroopan neuvoston ministerikomitean suositus seksismin estämisestä ja torjumisesta, 2019.
- Suositus CM/Rec(2021)5 tarkistetusta eurooppalaisesta urheilun peruskirjasta, hyväksytty Euroopan neuvoston ministerikomiteassa 13. lokakuuta 2021 ministerien sijaisten 1414. kokouksessa.
- Suositus CM/Rec(2015)2 sukupuolten valtavirtaistamisesta urheilussa, hyväksytty Euroopan neuvoston ministerikomiteassa 21. tammikuuta 2015 ministerien sijaisten 1217. kokouksessa.
- Euroopan parlamentin päätöslauselma EU:n urheilupolitiikasta: arviointi ja mahdolliset etenemistavat, EUVL C 224, 8.6.2022, s. 2.

- Euroopan tasa-arvoinstituutin raportti sukupuolten välisestä tasa-arvosta vallankäytössä ja päätöksenteossa, 2015.
- Yhdistyneiden kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö (UNESCO), Moving forward the 2030 Agenda for Sustainable Development, BSP-2017/WS/1, 2017.
- UNESCO, Kuudes kansainvälinen liikuntakasvatuksesta ja urheilusta vastaavien ministereiden ja johtavien virkamiesten konferenssi, Kazanin toimintasuunnitelma (MINEPS VI, 2017), 15. heinäkuuta 2017.
- UNESCO, MINEPS V, Berliinin julistus, 30. toukokuuta 2013.
- Kansainvälinen olympiakomitea (IOC), Gender Equality and Inclusion Objectives 2021-2024, Gender Equality & Inclusion Report 2021.
- Kansainvälinen olympiakomitea, Olympic Agenda 2020 +5: 15 Recommendations.
